

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GÖDINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Slovenski delavci!

Hudi časi se pripravljajo za slovenske delavce v Trstu. Danes je na vrsti prosta luka, jutri morda pride na vrsto kaka druga skupina. Prepojeni dolgoletnim sovraštvom do slovenskega ži lja, hočejo vaši lastni sotrpini, italijanski delavci, osl-pljeni od divje strasti in megalomane svoje sebičnih voditeljev, izriniti Vas slovenske delavce od vsakega zaslužka na tem, našem ozemlju.

V boju odločnje tisti, ki je dobro pripravljen za boj. Na spletkarije nasprotnikov ne smemo molčati. Vabimo Vas torej, da prihitite vsi do zadnjega v tem kritičnem trenutku na VELIKI

protestni shod

ki ga sklicuje podpisana Nar. Del. O. za danes, sredo, dne 9. marca točno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« v Trstu s sledečim dnevnim redom:

Gonja proti slovenskim delavcem, ki si iščejo zaslužka.

TRST, 9. marca 1910.

Odbor N. D. O.

BRZOJAVNE VESTI.

DRŽAVNI ZBOR.

DUNAJ 8. Zbornica je pričela prvo čitanje finančnih predlogov. — Posl. Korošec je rekel, da pomenja nameravani zakon glede obdajanja vina katastrofo za vinogradnike a bo silno škodoval tudi drugemu kmetijstvu. Govornik je izjavil, da bo njegova stranka enodušno glasovala proti vinskemu zakonu. — Posl. dr. Damm je zahteval, naj se ustvari okvirni zakon, v katerem bodo vsi nameravani davki prikazani kakor enotni zakonodajni čin.

Posl. Renner je v imenu socialnih demokratov odklonil predlogo. Posl. Redlich je kritikoval upravni sistem, ki je zelo drag, izlasti zahtevajo železnice nujnih prihrankov. Nujno je potrebno, da se zniža osebje, a da bo tudi na vseh poljih uprave boljše disciplinirano. — Posl. Bielohlavek je izjavil, da bo glasoval za finančne predloge, izvemši davek na mineralne vode in vinski davek. Krščanski socialci bodo enodušno glasovali za pravo nemško-nacionalno stvar: toda ostavke dr. Schreinerja ne smatrajo kakor narodno važne stvari. — Nato je bila razprava prekinjena. Zbornica je nato razpravljala nujni predlog glede železniške katastrofe pri Uharskem. Potem ko je posl. Pa-

dur utemeljil nujnost svojega predloga, je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri.

Proračunski odsek.

DUNAJ 8. — V današnji seji proračunskega odseka so bili izrečani poročevalci. Sprejet je bil predlog, da se nakupe nove srebrenjake po 2 K in 1 K. Poročevalcem za odsek o predlogih paroplovstva je bil izvoljen posl. Sylvester.

Hrvatski ban v Budimpešti. — Razširjenje volilne pravice na Hrvatskem.

BUDIMPEŠTA 8. Ogr. biro poroča: Hrvatski ban dr. Tomašić je danes predpovedal poselit ministerskega predsednika grofa Khuen-Hedervaryja, ki je povabil bana na obed. Ban odpotuje jutri popoldne na Dunaj, kjer bo v četrtek zaprisežen od cesarja kakor tajni svetnik. Tekom jutrnjega dne bo ban poročal ministerskemu predsedniku o položaju na Hrvatskem. Hrvatska politika stoji pred raznimi reformami. Mej temi zavzema prvo mesto razširjenje volilne pravice na Hrvatskem. Po tem načrtu se šteje hrvatskih volilcev pomnoži v taki meri, da bo število razmerje odgovarjalo približno številnemu razmerju sedanjega ogrskega volilnega razmerja. Razširjenje hrvatske volilne pravice provzroča v hrvatskih političnih krogih veliko zadovoljstvo.

Razburjenost na Dunaju. Avstrija, Rusija in balkanske države.

DUNAJ 8. — Kljub pomirjevalni izjavi ruske vlade, da obiska bolgarsk. in srbskega kralja na ruskem dvoru nista naperjena ne proti A.-O., ne proti Turčiji, vendar tukajšnji političski krogi ne morejo skriti svoje vznemirjenosti. Osobito se je opazilo, da sta se bolgarska ministra Malinov in Poprikov mudila na Dunaju, od kjer sta odpotovala, ne da bi bila obiskala našega ministra za zunanje stvari grofa Aehrenthala. To vse se pripisuje vplivu Rusije.

Letošnji cesarski manevri.

DUNAJ 8. Letošnji veliki cesarski manevri se ne bodo vršili, kakor se je prvotno nameravalo, na južnem Ogrskem, ampak v Galiciji.

To se ima očitno smatrati kakor demonstracijo proti Rusiji.

Milovanović v Carigradu.

BELIGRAD 8. „Dnevni list“ javlja, da je o priliki obiska ministra Milovanovića v Carigradu došlo do sporazuma, da se začne takoj graditi srbsko-turški del donavsko-jadranske železnice. Dalje je bilo sklenjeno, da se uvede pogajanja za novo trgovinsko pogodbo. Dalje je določeno, da obiščeta meseca maja srbski kralj in prestolonaslednik Carigrad.

Kralj Edvard v Parizu.

PARIZ 8. Predsednik Falieres je v sprejel danes angleškega kralja Edvarda in se z njim eno uro in pol prisrčno razgovarjal.

Stanje dr. Luegerja.

DUNAJ 8. Večerni buletin o stanju dr. Luegerja se glasi: Temperatura 38, utripa 90 slabotno, delavnost srca slaba, izpuščanje urine minimalno. Dihanje površno, deloma pretrgano. Požiranje težavno. Zavest zelo zmanjšana. K temu opazajo zdravniki: Bolnik je prebil dan spv v apatičnem stanju. Na glasno klicanje komaj reagira. Delovanje srca in dihanje kažeta mimogrede vzbujajoče povprečevanje.

Deficit Španske.

MADRID 8. — Zaključni račun za poslovno leto 1909 pokazuje primanjkljaja 30 mil. peset.

pravila s tem tako ljubko sliko, da sem nedolžnega falotka v resnici zavidal.

Potem, ko je zaprla svojega varovančka zopet v njegovo kletko, je stopila k priprostem umivalniku in si splaknila roki. Medtem, ko jej je padala voda v svetlih kroglicah od ozkih prstov, je dejala:

— Oprostite, da sem tako neženirana! Toda, ker moja sobica ni nikak salon, mi tudi ni treba toliko gledati na formo. — No, in šele sedaj vas morem prav pozdraviti! je zaklicala čez nekoliko trenutkov, med tem ko mi je srčno stisnila obe roki. — Kako sem vesela, da ste prišli!

Oba sva sela, in brzo se je pričel živahen pogovor.

Tilka je zašla v tako neprisiljen ton, in je delala gospodinjo s tako gostoljubno pazljivostjo, da sem se čutil popolnoma domačega.

Sedela sva ob odprtem oknu in odzunaj je prihajal topel večerni zrak. Nebo je bilo prozornočisto...

Samo visoko, visoko gori v neskončni

Dunaj 8. Bolgarski car Ferdinand je odpotoval v Sofijo.

Carigrad 8. — Turčija je naročila dve oklopnjaki po 16,000 ton, ki morate biti gotovi v 18 mesecih.

Za naše delavce v svobodni luki.

Z javnega shoda N. D. O. v nedeljo dne 6. marca.

(Zvršetek.)

Za besedo se je oglašil dr. Brnčić, ki je izvajal v glavnem tako-le:

Znano je, kako uprava javnih skladišč favorizira ptuje elemente in zapostavlja naše delavce, posebno pa ob oddajanju del potom akorda. Znani konsorcij naj bi užival monopol za vedno. Slednjič se je vlada odločila, da ne odda dela nikakemu konsorciju, ampak je sebi pridržala oddajanje dela. Tako slednjič vendar nismo več odvisni od vsemožnega Colje. Še posebno pa ne smemo dopustiti, da bi se v novem svobodnem pristanišču ugnezdila taka pristranost, marveč naj se enakomerno upošteva tudi slovenski živeli. V ta namen se je predstavila g. namestniku deputacija. Namestnik je obljubil, da se zavzame tudi za slovenske delavce. Mnogokrat se je na tem mestu marsikaj očitalo g. namestniku, ali to pot moramo lojalno priznati, da se je izkazal pravičnega nasproti našim zahtevam. Odbor N. D. O. se je predstavil tudi ministru za trgovino Weiskirchnerju, ko se je le-ta nedavno mudil v Trstu, ter ga zaprosil, naj že enkrat se svojo avtoriteto napravi konec zapostavljanju našega delavstva v stari svobodni luki. Minister je zagotavljal, da ima najbolje namene in hoče, da naj bo delo pristopno vsakemu delavcu. Po teh zagotovilih smo mirne duše pričakovali otvoritve nove svobodne luke in smo bili uverjeni, da tudi naši lačni ljudje pridejo do kosčka kruha. Ali zgodilo se je nekaj, za kar bi tudi najostrejša beseda ne bila dovolj ostra. Obljubljeno nam je bilo, da se bodo delavci vsprejemali po vrsti brez vsacega drugega obzira. Ali kaj se je zgodilo? Mogotci so sestavili svojo tajno listo, iz katere so izključili vse delavce, navedene v naši listi. (Velikansko ogorčenje po vsej dvorani). V listo so stavili stabilne delavce iz konsorcija Colja, a na njih mesto je ta postavil zopet svoje kreature. Iskali so celo po mestu ljudi, da so spopolnili potrebno število. Naše delavce pa so kar podili proč. Ali nikdo ni hotel nositi odgovornosti, eden se je izgovarjal na drugega. A kar je najbolj vnebovpijoče, je to, da so vsprejeli tudi nekaj regnikolov (če bi bilo potrebno, je pripravljen navesti tudi imena). Doznaviši za to je odbor N. D. O. poslal deputacijo k namestniku s prošnjo, naj zastavi vso svojo avtoriteto v to, da se ta nečuvna krivica odpravi. Namestnik je zagotovil, da se je to zgodilo brez njegovega znanja in je dal svojo besedo, da ga ukaz, naj se tudi delavci naše liste uvrste v skupno listo. Ali mogotci se niso uklonili niti temu ukazu g. namestnika. Ves teden so romali in intrigirali proti našemu delavstvu. G. namestnik pa je nastopil energično: pozval je k sebi glasovitega Minas, ter mu oistro povedal, da ne dopušta take krivice. Tudi namestnik je bil uverjen, da so naše izpuščili iz liste le zato, ker so Slovenci. Zagrozil je Minasu, naj se sestavi nova lista, v kateri bodo tudi naši delavci. Še le sedaj je Minas obljubil, da sestavi novo listo. A včeraj smo dobili sporočilo, da so v listo vsprejeli tudi naši delavci in da je sestavljena po alfabetu. Dotični naši delavci naj gredo torej za gotovo vsako jutro v

ново svobodno luko. Ne bodo sicer vsprejeti vsi hkratu, ali v nekoliko dneh pridejo gotovo vsi na vrsto. Dosegli smo torej v tej borbi lep vspeh. Veliko naporov in truda je trebalo od naše strani, ali tudi g. namestniku moramo hvaležno priznati, da je zastavil vso svojo energijo za pravico našega delavstva do — dela! (Viharna, dolgotrajna pohvala).

Dr. Rybář: Tudi ta slučaj kaže, kako se moramo mi boriti za vsako mrvice pravice. Vspeh pa je vsakako zadovoljiv. Sicer ni še doseženo vse za naše delavstvo v svobodni luki, ali pomisliti treba, da se v takih borbah nikdar ne doseže vsega hkratu. Treba se pač boriti korak za korakom. Delavci so dolžni hvaliti vsem, ki so se trudili zanje. Pred vsem pa se moramo zavdati, da to, kar se je doseglo, je doseženo proti in ukljub Minasu, ki je prepojen od sovraštva proti našemu delavstvu. Ne pozabimo, da so mogotci še v zadnjem hipu poskušali vse, da bi izključili naše delavce in da bi vsprejemali samo Italijane. (Pojavi ogorčenja). Ali bodite uverjeni, da se bo skrbelo, da tudi na drugih mestih izvedo o tem postopanju. Tudi na Dunaju vedo že o sistemu, ki so ga vzdrževali Minas in njegovi podajalci.

Vprašanje dela v svobodni luki je žalosten kapitelj v zgodovini borb našega delavstva. Na dan otvoritve nove svobodne luke so bili naši izključeni. In kakor da to ni dovolj, so v zasmeh nam vsem vsprejeli tudi nekaj regnikov. Proti temu smo protestirali na kompetentnem mestu in sploh proti temu, da se na državnih ali od države odvisnih podjetjih vsprejemajo tudi inozemci. Govornik je sprožil to vprašanje tudi v jugoslovanski zvezi. Razložil je vso stvar in zagotoviti mora, da je med poslanci izzvalo to splošno ogorčenje. Sklenilo se je storiti vse možne korake, da temu škandalu napravi konec s tem, da se poklicanim faktorjem popolnoma pojasni žalostni položaj naših delavcev v svobodni luki. (Burno pritrdjevanje in pohvala). V interesu te akcije je govornik pozival vse delavce, naj nabirajo potrebne podatke — kolikor možno tudi imena —, ker koraki poslancev izdajajo veliko več, ako so oprti na konkretne podatke, seosebno proti ljudem, ki utajujejo celo stvari, ki se dogajajo tu pred našimi očmi. Potem si lahko mislimo, kako vračajo še le gori na daljnem Dunaju. Govornik je zaključil s pozivom do delavcev, naj se trdno oklenejo N. D. O., ki se odločno in vstrajno bori ne le za ugled, ampak tudi za kruh slovenskega delavstva. (Živahna pohvala in pritrdjevanje).

Predsednik shoda Kranjc je priporočal dotičnim delavcem potrpljenje. Kar vsaki dan naj gredo zjutraj k vsprejemanju delavcev. A tudi poslancem je pokladal na srce izlasti usodo volarjev in premikačev, da jih ne bodo kar puščali brez zaslužka, kadar je slučajno malo manje dela, vsled česar morajo siromaki delati dolg. A glede stabilnih delavcev naj se odpravi vsako krivično favoriziranje.

Ko je bilo poročilo dra. Mandića soglasno odobreno, je predsednik zaključil ta važni shod.

* * *

V včerajšnje poročilo o tem shodu se je vrinila neljuba pomota. Po tem poročilu bi bil g. dr. Mandić v svojem govoru izjavil, da je uprava javnih skladišč pripravljena pogajati se z delavci glede pokojnine. To poročilo ne odgovarja stvari, kajti dr. Mandić je v tem oziru izjavil sledeče: „Tudi glede pokojnin moramo b. ležiti lep vspeh. Dosedaj se je plačalo pokojnino po 40 letih službe in je pokojnina znašala dve tretjini sledi njenega zgodnjega trpljenja, ki jih je momentano zakrival ljubeč smehljaj. Bila je teko brezskrbno vesela, kakor da jo sreča spremlja že od mladih nog in je. ni nikoli zapustila same; tako radostna, kakor da jo je vzgojila sreča sama!

— Vi se čudite moji dobri volji, — je dejala — o, jaz imam dneve, v katerih mi je smejanje potreba. V takih urah mislijo mnogi, da jih izrogavam: kajti jaz se smejem vsemu. Tresoči solnčni kolobarčki na širokih listih debele buče mojega visečega vrtnička na strehi, kakor smešno poskakovanje mojega najljubšega vrabca, kratko: najneznatnejše stvari me lahko spravljajo v najboljšo voljo. In če ob takih dnevih, ko hočem videti življenje na vsak način lepo, stopajo pred-me tudi najneprijetnejše stvari, jaz, kljubovalna duša, grem brezobzirno preko vsega in se smejem usodi lahkomi-selno v obraz. Sicer pa teh praznikov razposajenega veselja ni ravno tako mnogo, da se na zadnjega komaj še spominjam. (Pride še.)

PODLISTEK.

Lastna ovira...

Zgodba iz Igralskega življenja. — Po Maks Bernu VALO BRATINA.

— Kaka ideja!

— To ni moja ideja, — je odvrnila Tilka, ne da bi odvrnila oči od kanarčka in je previdno operirala dalje. — Vsaki večer v postrežbi te vrste ptičev vam potrdi, da je treba večkrat prističi ne samo krem-peljčkov, temveč tudi preostri kljunček... Tako, sedaj sem gotova!

Nastavila je svoje rudeče ustne k poljubu, in pritiskala nanje rožni kljunček malega jetnika, ki je se svojima še manjšima očama radovedno gledal, kaj bo, in je na-

prejšnjega zaslužka. Od sedaj naprej bodo delavci opravičeni do pokojnine že po 35 letih službe in bo ista znašala celi prejšnji zaslužek, in sicer, kar je gotovo uvaževanja vredno, vzemši za podlago odmerjenje tedenske mezde delavcev. Razun tega se je doseglo od generalnega akorda c. kr. javnih skladišč, da se je priznalo delno pokojnino onim delavcem, ki so izslužili deset let ne glede nato, ali so prekoračili 35. leto življenja. V teh slučajih bo pokojnina znašala 40 odstot in se poviša vsako leto za 2-4%, do 35 uslužbenega leta, kadar se doseže celo pokojnino.

Invazija Slovencev v novi svobodni luki.

To je bomba, ki jo je včerajšnji „Piccolo“ vrgel med itak razdražene duhove v slovenskem taboru in med prebivalstvo tržaško. Bomba, to je menda edino pravi izraz. V istem trenutku, ko naši slovenski delavci na neštivilnih shodih kličejo po zaslužku v novi svobodni luki in razkrinkajo vsemu tržaškemu prebivalstvu peklenke mreže, ki so jih gospod Silvij Pagnini in njegovi trabanti, zbrani okoli Camera di lavoro, izpleli proti našim domačim slovenskim delavcem — v tem trenutku alarmira „Piccolo“ tržaško javnost pred nevarnostjo, ki baje grozi italijanskim „tržaškim“ delavcem od strani „kmetijskih“ delavcev „privandrancev“, oziroma denarnih zavodov in političnih krogov, ki da jih ženejo v ospredje.

Cloveka se polašča, ne vemo ali več groza, ali več žalost v očigled tej nedostojni in današnjega stoletja nevredni gonji proti slovenski dlani v Trstu. Naj navedemo za danes v ilustracijo le nekaj dejstev:

1) Ni res, da je uprava javnih skladišč javno pozivala brezposelne delavce, naj se oglašijo za delo v novi svobodni luki. Pač pa je res, da so gotovi krogi veliko pred otvoritvijo novega pristanišča sestavili listo okoli 160 delavcev in sicer po *direktni podatkih g. Silvija Pagninija*! Vsa zadeva se je držala tako tajno, da so naši delavci in celo njih voditelji v svobodni luki o tem brezvestnem preziranju slovenskega delavca izvedeli šele takrat, ko je ta nesrečna lista stopila v veljavo in so italijanski (kamoristični) delavci nemoteno nakladali in razkladali parnike pri sv. Andreju. Ali ni to postopanje naravnost nečuvno? To je prvo vprašanje.

2) Ni res, da so italijanski delavci, benjamini Pagninija, sami tržaški težaki, dočim da so v listi slovenskih delavcev sami priseljenci, kmetovalci z dežele. Temu nasproti pribijemo že danes, da je v Pagninijevi listi veliko delavcev, ki niso sploh od sedaj izvrševali stična dela; še več: med njimi je tudi takih, ki ne le da niso Tržčani, ampak ki niti avstrijski državljani niso!! V listi slovenskih delavcev pa so sami pristni težaki, skoraj izključno sami Tržčani iz mesta in okolice.

3) Ni res, da so se slovenski delavci priglasi na delo vsled vspodbuje političnih krogov. Temu nasproti pa je res, da so naši delavci do pred kratkim molčali, ker so še enkrat zaupali pravičnosti c. kr. javnih skladišč, ki je njihovim zaupnikom slovesno zagotovila, da delo v svobodni luki pri sv. Andreju ostane za nedogleden čas v državni režiji, in da se ne bo delalo razlike med pripadniki ene in druge narodnosti, oziroma ene ali druge organizacije. Še le potem, ko so doživeli novo kruto razočaranje in spoznali, da se jih je skrivaj in za hrbtom izrinilo popolnoma iz nove svobodne luke, šele tedaj — ponavljamo — so nastopili slovenski delavci in je stopila v akcijo N. D. O. Sestavila se je lista slovenskih delavcev, ki so čez mesece in mesece z otroško radostjo pričakovali otvoritve nove svobodne luke in

se je zahtevalo od poklicanih činiteljev, naj se odpravi monopol, ustvarjen na korist italijanskih in na škodo naših delavcev. Ali je tu kaj čudnega? To je tretje vprašanje.

Odgovor je dan že iz gori navedenega. Ako se ima kdo pritoževati, potem so to gotovo le slovenski delavci. Nameni, ki jih zasledujejo pagninijevski informatorji „Piccola“ so pač prozorni. Nočemo na tem mestu podrobneje razpravljati o tem vprašanju. Izjavljamo pa lahko in z mirno vestjo, da se peklenski načrt g. Pagninija ne posreči! Zato bodo že skrbeli nači delavci in njih poklicano vodstvo. „Narodna delavska organizacija sklicuje za danes večer ob 8. uri v gledališčno dvorano „Narodna doma“ velik protestni shod, na katerem se spregovori marsikatera odločna beseda. Danes zaključujemo te vrste z nastopnim pozivom na vse delavce, naj se na vsak način vsi udeležijo tega shoda.

Stadler in bosanski Hrvatje.

„Crvena Hrvatska“ piše, da je spor, ki ga je netolerantni nadškof Stadler izzval med hrvatskimi katoliki v Bosni, jako sličen onemu, ki je bil svojedobno navstavljen v Dalmaciji, ker je bil rečeni list naglašal, da hrvatska politika v Dalmaciji ne sme biti odvisna ne od Dunaja, ne od Rima. Tudi tedaj so išli duhovniki v boj proti temu nazoru, češ, da je protiverski.

Nekaj povsem sličnega se dogaja sedaj v Bosni. Tam je začel nadškof Stadler boj proti „Hrvatski Zajednici“, ki jo vodi navdušeni Hrvat in dober katolik dr. Mandić. V pravilih te organizacije je izrecno naglašeno katoliško stališče. Ali to Stadlerju še ni zadostovalo, marveč je proti Zajednici ustvaril drugo organizacijo pod imenom „Katolička Udruga“. To pa le zato, ker hoče na vsak način, da bodi le on vodja Hrvatov v Bosni in da mu ti slepo sledijo, tudi če vidijo, da jih slabo vodi.

Torej le želja za gospodstvom je potisnila Stadlerju v roko baklo razdora med brati. Vera, ugled duhovščine — vse to je Stadlerju postranska stvar. Ni mu mari pohujšanje, ni mu mari da se s tem Hrvatje v Bosni — ki so itak v veliki manjšini nasproti pravoslavim in muslimanom — slabijo; ne vprašuje, da-li bo to veru koristilo ali škodilo: vse te obzire in pomisleke žrtvuje on molohu gospodstva. Le temu se Stadler klanja — ta mu je vse!

Sliki tega razdirajočega demona — pravi „Crvena Hrvatska“ — stoji nasproti slika bosanskih frančiskanov, ki nočejo zapustiti naroda, iz katerega so vznikli, ki ne zahtevajo gospodstva za-se, ampak le, da se jim spozna, da tudi oni delajo za svoj narod kakor posvetnjaki. Ti samostanci spominjajo na tiste čase v Dalmaciji, ko je duhovščina stala v prvih vrstah na braniku naroda. Tedaj se ni vpraševalo, kdo bo vodil, ampak vodil je tisti, ki je najbolje znal. In kolikor bolj so duhovniki pazili, da ne vsiljujejo samih sebe, toliko bolj je bilo uvaževano njihovo delo.

Resnico, ki jo govori dubrovniški list, bi s koristjo čitali tudi marsikje po Slovenskem. S polnim prepričanjem pa podčrtujemo — saj nje veljavnost potrjujejo vsi sedanjí dogodki — izjavo, da naša narodna politika ne sme biti odvisna ne od Dunaja, ne od Rima!!

Rusija in obisk balkanskih vladarjev v Petrogradu.

Z ozirom na glasove zunanjih, posebno dunajskih listov, da je obisk bolgarskega in predstoječi list srbskega kralja v Petrogradu naperjen proti Avstro-Ogrski in Turčiji, piše oficijozna „Rossija“:

„Za vsakega nepristranskega opazovalca mora biti jasno, kako neutemeljena so vsa sumničenja inozemskega časopisja, češ, da stremi Rusija za čim drugim, nego za tem, da se ohrani „status quo“ na Balkanu, in da je to nezdružljivo z dobrim razmerjem napram Turčiji in Avstro-Ogrski. Treba samo pazljivo čitati napitnice, ki sta bili izmenjeni med carjem Nikolajem in med kraljem Ferdinandom v Carskem selu, da se prepriča, kako neutemeljeno se pripisuje Rusiji in Bolgariji tajne načrte. Napitnici sta prežeti od ideje ljubezni do miru. Ista ideja je bila tudi temelj komunikacije, ki je bil izdan ob odhodu kralja Ferdinanda. Obisk imenovanih balkanskih vladarjev torej ne sme vzbujati nikakih bojzní. Oba obiska imata popolnoma oficijelni značaj. Nič čudnega ni, da bolgarski in srbski kralj obiskujeta najprvo ruski dvor. Tradicionalne zveze Rusije z balkanskimi državami utemeljujejo to popolnoma. Ta okolnost ne sme dati niti najmanjšega povoda, da bi se rusko vladno sumničilo kakih namer proti Avstro-Ogrski, ali Turčiji. Kar se tiče posebno Avstro-Ogrske, so vsa sumničenja, ki so bila izražena v listih, izključena že radi spravljenega stališča, ki je je Rusija zavzela v vprašanju vzpostave normalnih diplomatskih razmer. Bližnja skupnost ruskih vodilnih krogov z srbskimi in bolgarskimi bo najboljše jamstvo za mir in red na Balkanu, za čemer gredo popolnoma odkritosrčno prizadevanja ruske vlade.

Dnevne novice.

V diplomatsko in konzularno službo bodo po neki novi odredbi odslej smeli vstopati tudi bosanski in hercegovski poda-

niki. Kar se tiče kvalifikacije, so učilišča v Bosni popolnoma ravnopravna z onimi v monarhiji.

Srbska samostalna stranka v Bosni je izdala na svoje volilce proglaš, v katerem jih pozivlja, naj se vzdržijo deželnozborskih volitev.

Srbski kralj ne pojde na Dunaj. Dunajski uradni krogi izjavljajo, da so vesti ne-katerih časopisov o obisku kralja Petra pri cesarju Franu Josipu neosnovane.

Razkol v češki klerikalni stranki je z vsakim dnem večji. Smatra se za gotovo, da pride v kratkem do ustanovitve posebne češko-konservativne katoliške stranke. Razkol je provzročilo demokratično krilo stranke pod vodstvom posl. Mislivca, ki se približuje nemškemu krščansko-socialnemu programu. Ta struja zahteva uvedbo splošne volilne pravice v deželni zbor in občinske zastope, čemur se konservativci protivijo.

Mladočeški strankarski kongres se bo vršil 2. in 3. aprila. Na programu so: razprava o organizaciji, tisku in strankinih financah, o političnem, gospodarskem in kulturnem programu ter o politiki srednjih stanov.

Velik socijalno-demokratični shod v Pragi za splošno volilno pravico v deželni zbor se je vršil minulo nedeljo. Govorila sta posl. Nemec in Jaroš.

Radi antimilitaristične propagande sta bila aretovana češko-radikalna urednika Katina in Hibeš.

Pri sibirski železnici so zopet prišli na sled velikanski slepariji. Na kolodvoru Krasnojarsk je bilo ukradenih za 3 milijone kron blaga. Uvedli so strogo preiskavo.

Konfisciran kolek. V Gradcu so razveljavili razsodbo ljubljanskega dež. sodišča, ki je razveljavilo konfiskacijo kolka 20./IX. 1908 ter ostane torej konfiskacija v veljavi.

Potni listi za v Srbijo se odpravijo, da se tako olajša mednarodni promet.

Pogajanja za sporazumljenje med Avstro-Ogrsko in Rusijo — razbita?! Iz Pariza poročajo: V tukajšnjih političnih krogih se smatra prizadevanje za zblizanje med Avstro-Ogrsko in Rusijo kakor definitivno ponesrečeno. Zato se smatra situacija na Balkanu za kritično.

Na vseslovenskem zdravniškem shodu, ki se bo vršil dne 16. t. m. v Ljubljani, se v prvi zberejo k skupnemu posvetovanju vsi slovenski zdravniki. „Društvo zdravnikov na Kranjskem“, v katerega rokah so predpriprave, razposlalo je vabila za vsako kronovino po enem poverjeniku. Sicer se pa vabilo z natančnim dnevnim redom objavi še po vseh slovenskih listih. Nekatere skupine in mnogi posamični zdravniki so že priglasiili svojo udeležbo. Ker se bo istega dne popoldne vršilo v Ljubljani zborovanje „proste organizacije okrožnih zdravnikov na Kranjskem“ in se ti vsi udeležijo shoda, obeta postati ta jako živahen.

x IX. mednarodni stanovanjski kongres na Dunaju. V dobi od 30. maja do 2. junija t. l. se bo vršil na Dunaju IX. mednarodni stanovanjski kongres. Dotični pripravljalni odbor se je sestel že spomladi l. 1909, in mu stoji na čelu bivši justični minister dr. Klein. Ta odbor je ravnokar razposlal pozive za udeležbo na tem kongresu. Najvažnejša vprašanja, ki jih stavlja stanovanjski problem, so v vseh kulturnih deželah ravnokar skupna, kakor je skupna stanovanjska kriza. Na tem kongresu se bo razpravljalo o sredstvih, ki jih treba uporabiti za ublaženje stanovanjske krize ter o tem, da naj se najdejo pota, po katerih naj sodelujejo država, občine in samopomoč pri zadetega prebivalstva v to, da pridemo do dobrih zdravil boljših stanovanj.

Pismena poročila o tem važnem problemu sestavljajo najpriznanejši strokovnjaki iz vseh kulturnih držav.

Razen tega se priredi razstava stavbenih načrtov in modelov za mala stanovanja. Ta strokovna zastava naj bi nudila udeležnikom kongresa potrebno proučevalno gradivo.

V Avstriji vlada za ta kongres izredno zanimanje, kar se najbolje zrcali iz sestave pripravljalnega odbora, v katerem sede, brez razlike strank in narodnosti, najmenitnejši poznavalci na stanovanjskem polju vse Avstrije.

To zanimanje je pač lahko umljivo; saj je to prvi stanovanjski kongres, ki bo zboroval na avstrijskih tleh. Pa tudi iz inozemstva je pričakovati obilne udeležbe. Kdor bi se hotel udeležiti tega kongresa, mora to naznaniti kongresni pisarni Dunaj I. Stubenring št. 8.

Domače vesti.

Slovenski delavci! Radi ne-pričakovanega dogodka največje važnosti, naprošeni so vsi delavci, naj pridejo nocoj točno ob 6.30 zvečer v dvorano N. D. O.

Strokovno tajništvo.

Člani N. D. O., ki so se priglasiili pri podpisnem tajništvu za delo v novi prosti luki, naj se takoj zglase.

Treba je tudi prinesiti seboj de-

lavsko knjižico in knjižico bolniške za-varovalnice (Podpornega društva itd.)

Strokovno tajništvo
N. D. O.

Naši delavci v novi Fran Josipovi luki. Predvčerajšnjim je bilo sprejetih v novi luki 10 slov. delavcev, a včeraj 5. Radi tega je nastal med Pagninijanci v prosti luki velik hrup. Groze slovenskim delavcem, da jim ne bodo pustili delati v prosti luki. „Ščavi“ naj gredo kopati zemljo. Našim delavcem se groze, da jih pomečejo v morje, da jim polomijo noge itd. Z eno besedo rečeno: Razmere so naravnost škandalozne. To pa pri vsem tem, da je zaposlenih tam še vedno več italijanskih delavcev, nego naših. Italijani (Pagninijanci) bi hoteli delo v novi luki monopolizirati. Med onimi, ki se najbolj znašajo, je posebno nek suh delovodja. Pozivljamo zato vse naše delavce, ki so vpisani na listi N. D. O., naj gredo danes jutraj in popoldne z delavskimi knjižicami v novo luko, da ne zamude, če pridejo na vrsto, da vstopijo v delo.

Nova nevarnost za italijanstvo Trsta. Prijatelj nam poroča: Na trgu pred pošto sta se včeraj prepirala in pretepala dva navadna tržaška „mulota“. Govorila sta pri tem ves čas slovenski med seboj. Nekak napredek je tudi to, da smo dobili Slovenci svoje zastopstvo tudi že v vrstah slavnoknane tržaške mularije. Opozarjamo posebno „ludipendenta“, da posveti svojo pozornost temu važnemu in za italijanski značaj tržaškega mesta gotovo vznemirjajočemu pojavu. Predmet je gotovo jako hvaležen in „Ind.“ ima najlepšo priliko, da napiše par dolgih član-kov kakor nadaljevanje onih, ki jih je pred kratkim priobčeval pod naslovom: „Per l' integrità di casa nostra“. Nevarnost, ki nastaja s slovenskimi „muloti“ italijanskemu Trstu, je naravnost strašna. Gospodje naj torej razmišljajo še pravočasno, kako bi se dalo odvrniti to najnovejšo grozno nevarnost!

Od c. kr. državne železnice. Mi se vedno pritužujemo, da naš jezik nima in ne dobi veljave pri železnici in to tudi ne pri c. kr. državni železnici. In zakaj ne? Morda nam uprava kakor taka noče priznati naše-ga jezika? Ne; ker ona je primorana po svojih lastnih predpisih, upoštevati slovenski jezik na slovenskih tleh in do gotove meje tudi v nemških, italijanskih ali ogrskih kra-jih. Torej tu tiči zopet neke druge vzrok, in to so zopet le nemški uradniki in usluž-benci, torej zopet tuji gospodarji na domači zemlji, ki jih nam vzgaja mednarodna orga-nizacija železničarjev v bratski ljubezni z nemško-nacionalnimi železničarji.

Poglejmo si zdaj enkrat oddajo blaga! Tu prihajajo v poštev tovrni listi. Ne sa-mo, da se oddajalec blaga mnogokrat ne more zgovoriti s službujočim uradnikom, mu le-ta še prav oblastno zavrača tovrni list s pripombo, da mora biti tovrni list sloven-ski, ali tudi nemško pisan, ali ima on pravo-co do take neomejene samooblasti? Ne, in zopet ne! Naj čita vsakdo tale prepis:

§ 51 tarifa, odstavek XXI govori: Raz-zun v nemškem jeziku se smejo v tistih de-želah, kjer je še kak drug deželni jezik v navadi, napisati tovrni listi tudi v drugem deželnem jeziku. Na Ogrskem se pišejo listi v ogrskem ali nemškem jeziku, v Hrvatski in Slavoniji tudi v hrvatskem jeziku. Ako so pa pošiljatve namenjene na postaje, v katerih jezik, ki se je v njem izpolnil tovrni list, ni v deželi v navadi, se mora pristaviti vsem vpisom v tovrnem listu tudi nemški pre-vod. Pri pošiljateljih iz Hrvatske in Slavo-nije na Ogrsko je pristaviti namesto nem-škega ogrski prevod.

Iz tega sledi: Slovenci imajo pravico napisati tovrni list samo v slovenskem je-ziku, ako se pošlje kako blago zopet v slo-venški kraj in v mešane kraje, ki imajo svojo postajo in je slovenski jezik v navadi, na primer v Trst, Gorico, na Primorskem, Celovec, Beljak na Koroškem, Maribor, Cel-je na Stajerskem.

Pripisati pa se mora nemški prevod na primer, ako se pošlje blago v Špital ali Št. Vid i. t. d., na Koroškem, ali v Frohnleiten ali Mürzzuschlag na Stajerskem, akoravno je sicer na Koroškem in Stajerskem sloven-ski jezik v deželi v navadi, ne pa v teh krajih, oziroma postajah. Nikakor pa se ne sme na Slovenskem od sprejemne postaje zahtevati, da bi morda moral kdo v slovenskem kraju dodati nemške prevode zopet v slovenski kraj oziroma postajo ali v kraj, oziroma po-stajo, kjer je poleg drugega jezika slovenski jezik kakor deželni jezik v navadi.

Vse to smo omenili, ker se take ne-pravilnosti in naravnost slovensko ljudstvo, oziroma slovenske odposiljatve žaleči slučaji dogajajo in ponavljajo in to posebno do-sledno, kakor je že znano, v Gorici. In tu se vidi, da marsikaterokrat ni vzrok uprava železnice, ampak le dotični zagrizeni nemški uradnik in načelnik, ki daja svojim podlož-nim uradnikom in uslužbencem take zagri-zeno nemškonalne ukaze. In ako je slučajno še dotični uslužbenec v magazinu Nemec ali Italjan, ali internacionalen nem-čur ali italijanaš, potem seveda te vrste u-službenci tem rajši izpolnujejo ukaze zagri-ženega svojega načelnika.

Tu se zopet vidi, kako je potrebno za-stopati stališče: Na slovenski zemlji — službo slovenskim železničarjem.

Slovenke! :: Slovenci!

Vabim Vas na

:: SHOD ::

ki ga sklicujem dne 13. sušca 1910 ob 10. uri dopoldne v ljubljanski mestni dom.

Izpričajo naj govorniki iz Primorja, Štajerske in Koroške, kaj in koliko je udejevala za obmejne Slovence družba sv. Cirila in Metoda!

Zavedni Slovenci in Slovenke, Vi pa prihitite, da v mogočnem številu manifestujete za našo družbo v tre-notku, ko je narodna nevarnost za našo deco največja in v trenutku, ko se kaže najnevarnejši sovražnik — lastni brat!

V LJUBLJANI, 7. sušca 1910.

Luka Svetec m. p.
sklicatelj.

C. kr. ravnateljstvu državnih železnic pa bi priporočali, da vendar enkrat upošteva dejstvo, da teče proga po slovenskem ozemlju in se okorajši ter pošegeta nekoliko prenapeto nemškonalnacionalnega načelnika v Gorici in mu pove, da naj si je v svesti, da živi med Slovenci, in da nima pravice zahtevati, da se tovarni listi v slovenske kraje izpolnijo samo v nemškem jeziku, ali pa s prevodom. Naj ga ravnateljstvo opomni, da se nauči dotičnih predpisov, posebno pa omenjenega odstavka XXI, § 51.

x Izseljevanje preko Trsta l. 1909. Vsled izboljšanja položaja na svetovnem trgu proti koncu l. 1909 je rastlo izseljevanje tekom l. 1908 v precejšnji meri.

In sicer je došlo decembra meseca iz Trsta v New-York 729 izseljencev proti 690 v prejšnjem letu; v južno Ameriko pa 705.

Tekom vsega leta 1909 je odšlo iz Trsta v Severno Ameriko 15.914 oseb nasproti 5260 v letu 1908 in v Južno Ameriko 5468 nasproti 5011 v prejšnjem letu.

Damska soareja „Trgovskega izobraževalnega društva“ — v odgovor na napad slovensko pisanega lista na našo družbo sv. Cirila in Metoda je vspela tako lepo, da se le malo dosedanjih zabav tega društva daja primerjati z njo, izlasti pa glede ukusnega aranžiranja. Damski odsek pod vodstvom neumorne rodoljubinke gospe Irme Mahnetove je priredil soirejo, ki se je odlikovala po eleganci in pristrčni neprisljivosti zabavi in ki je dosegla, razen popolnega moralnega tudi znaten materijalen uspeh. Hvala g. prof. Umeku, ki je imel velik del zasluge na lepi prireditvi. — Čestitamo damam najiskrenejše!

Za to soarejo so darovali: Gg. J. Gorenjec, Levstikov kip; Stanko Komorski, knjigo Slov. šaljivec; Ervin Šešerko, škaflo pis. papirja; Križmančič & Breščak, 12 batistastih žepnih robcev; G-ca Fany Entor, škaflo pis. papirja; Zorka Kravos album za poezije; Ivanka Marušič, album za slike; Pepca Marušič, 1 kip; Ema Germek ročno torbico; Adela Germek, vazo za cvetlice; Marija Dobrila, krasno pripravo za pivo; Fany Čebul, vazo za cvetlice; Fany Lumber, vazo za cvetlice; Mary Gulič, 2 vazi za cvetlice, galant. predmet; Matilda Kariž, 6 raznih šaljivih predmetov; Ortenzija Mrak, 12 krasnih razglednic; G-a Irma Mahne, 2 vazi za cvetlice, 2 čaši s trobojnicjo; Osobje g. Gorenjčeve trgovine, 5 šaljivih predmetov.

Vstopnino preplačali, oziroma darovali so: F. Z. 4 K; Ivan Millonig, Zorč Viktor, R. G., Dolenc po 2 K; Detela Stanko, V. P., V. Zega po 1 K; L. Švagelj 60 stot.; N. N. 40 stot.; Benko 20 stot.

Ker se niso vdeležili plačali so: Antonija Vatovec K 150; Josipina Furlan, Terezija Vatovec, Drago Zudengo, Ant. Mahne, Angela Bekar, Svetka Micheluzzi, Štefanija Čermelj, Tončka Odinal po 1 K.

Za sobotni koncert trž. podružnice „Glasbene Matice“ je poleg vseh lož razprodanih že dober del sedežev. Kdor si hoče še izbrati sedeže po svoji volji, naj to kmalo stori. Sedeže je dobiti pri vratarici „Nar. doma“ po K 3, 2 in 150 z vstopnino vred.

Ker smo opetovano že čuli, da nekateri pomotoma domnevajo, da bo ta prireditev v nedeljo, naglašamo, da bo koncert v soboto 12. t. m.

Glede ure začetka izražamo željo, da bi se o tej priliki enkrat ovrlo s staro tržaško in slovensko navado netočnosti. To velja za prireditelje in za občinstvo. Ura začetka je določena in naj bo tudi 8 in pol zvečer.

„Moč uniforme“, se vprizori v nedeljo ob 4. uri popoldne v Barkovljah. Kakor je razvidno iz lepakov so pevske točke v dobrih rokah, tako, da bo prilika slišati našega priznanega tenorista v svoji ulogi. Zanimanje je že sedaj veliko, zato prosimo še enkrat, naj si vsakdo nabavi že prej vstopnico. Torej ob 4. pop. v nedeljo v Barkovljah!!

Iz Šklednja. V soboto, 12. t. m. se bo vršil ples v prid otr. vrtca Lege Nazionale pri Beniču. Naši ljudje že vedo, da na tem plesu nimajo ničesar iskati! Na to se zanašamo!

Tržaška mala kronika.

Iz velemestne luže. Pred časom smo poročali, da je bila vsled poprej anonimnih, a potem osebnih ovadb sovodnice Ane vd. Giacomelli aretirana (potem pa proti kavciji) izpuščena na svobodo Vincenca Kovačič, lastnica in voditeljica več tolerančnih hiš, češ da je ta-le hudodelnim načinom postopali proti svojim „varovankam“. Kakor se zdi, je Kovačičeva radi tega začutila smrtno sovražstvo proti ovaditeljici. Giacomellijeva je predvčerajšnjem šla na policijo in rekla, da je Kovačičeva najela nekoga, ki naj njo ovaditeljico, ubije. Popoldne ob 4. uri da se ji je dotični človek, znani zločinec 50-letni Avgust Malombra, v kavarni „Cesareo“ približal z dolgim nožem v roki, jo prijel za rama in ji zaklical: Ta-le ti mora vdreti v želodec! Za-to da se ona grozno boji, ker da je najeti Malombra tak človek, ki je v stanu izvesti ta zločin. Tudi drugi ljudje da so jo opozorili, da je Kovačičeva najela ljudi, ki naj jo ubijejo.

Vsled te ovadbe so iztaknili in aretirali Malombra, pri katerem so našli nož in dve britvi. Zanimal je, česar se ga je obdolževalo; rekel je celo, da je Kovačičeva njegova sovražnica.

Kakršnja mati, takršnen sin! Včeraj popoldne je 15-letni mesarski vajenec Bruno Bertoni stanujoč v ul. Donata št. 20, postavil na tramvajski tir patrono, ki se je, strta od voza, razpočila ob silni detonaciji. Ko ga je redar aretirati, je pobalin prisilil redarju močno klofuto na desno oko. Ko je prišla mati, je ista imela še drzno čelo apostrofirati redarja z besedami: „Vi bi zaslužili še par klofut“. Sina so pridržali v zaporu, mater pa začasno izpustili.

Umrla je ona Ana Keršovani, ki je predvčerajšnjem poskusila zastrupiti se s karbolno kislino, ker jo je redar Jakob Baitz zavedel, a ko je postala mati, zapustil.

Samomor deklice. Roza Fabris, stara 21 let, zaposlena pri krojaču regnikolu Ang. Spangaro, ki ima delavnico na Korzu št. 18, je včeraj popoldne ob 3. v isti delavnici izpila močno dozo karbolne kisline. Zdravniška postaja jo je pripeljala v bolnišnico, kjer je revica umrla ob 4.30 Nesrečnico je zavedel dotični krojač in temu je pripisati vzrok samomora.

Koledar in vreme. — Danes: Frančiška Rim. vd. — Jutri: 40 mučencev.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 15° Cels. — Vreme včeraj: lepo. Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno, semterja megleno. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Ilirija“ od Sv. Jakoba vabi svoje člene k rednem zahajanju kpevskim vajam, ki so vsak torek in petek ob 8—10 ure zvečer. Ob enem se naznanja, da bo l. zabavni večer na Sv. Jožefa dan v gostilni Babičevi od 4. ure popoldne naprej. V to svrhu pa vabi Jože vse Pepčke in Pepice k nocojšnjemu posvetovanju. Naj nihče ne manjka, ker je stvar zelo važna!

Odbornice in poverjenice ženske podružnice CDM. so vse vabljene na važno sejo v četrtek dne 10. marca ob 4. uri v prostorih Nikolajevga zavoda.

Členom Glasbenega dr. „Trst“ se naznanja, da se udeležijo vaje v „Narodnem domu“ v Barkovljah, ki se vrši danes zv. ob 8. uri. Ker je predstava že v nedeljo, upamo, da se vaje udeležijo sploh vsi izvršujoči člani, posebno radi raznih predpriprav, ki se tičejo nedeljskega nastopa.

Nar. del. organizacija.

Seja odbora skupine N. D. O. „plinnarna“: se vrši jutri zvečer točno ob 8. uri v društvenih prostorih pri sv. Jakobu.

Član N. D. O. star 15 do 17 let dobi službo. Zahteva se čedna pisava. Natančnejše pove strokovno tajništvo.

DAROVL

Slov. učiteljsko društvo za Trst in okolico se je prijavilo k obrambnemu skladu druž. sv. Cirila in Metoda ter hkrati tudi odposlalo 200 kron osrednjemu vodstvu v Ljubljano. Živeli naši zavedni učitelji!

— Koprivčani zbrani v veseli družbi nabrali 4 K 10 stot. za revno ženo v Koprivi. — Denar hrani uprava Edinosti.

— V gostilni pri Birsu nabralo se je po raztolmačenju pravilice o kralju Matjažu po g. Jajčiču, (zdaj vstaja kralj Matjaž) v protest izdajalca „Cirilmetodarije“ 3 K. Okoličan dodal še 50 stotink. — Denar hrani uprava.

— V protest proti „Slovenčevim“ napadom daruje naš vrli g. Jernej Novak 4 K. V isti namen z Gorenjskega g. Alojzij Legat 1 K. — Denar hrani uprava lista.

— V odgovor „Slovencu“ so poslali: Društvo „Straža“ v Truškah 10 K. Postajenačelnik v Avčah 3 K. Anton Ivančič iz Javorja 2 K. Dragotin Gobec iz Podgrada 2 K. Niko Dominco iz Dunaja 6 K. Franc Dekleva iz Zelenike 5 K. — Za vdovo Petvar so poslali: gospe Laura Zwittler 6 K, M. Jamšek in M. Draščik iz Opčin 4 K. Proslav Osipovič iz Sežane 10 K. — Denar hrani uprava.

— Zbirka srednješolcev za obrambni sklad „CMD.“ v protest proti „Slovenčevemu“ članku: (Pola 5.) G. Naj 1 K. Rodbina Batista 1 K. Lenček 1 K. Lenassi 1 K. Obitelj Grom 2 K; (Pola 6.) Mihael Kuščer 10 K. Ana Kuščer 1 K. Nada Vinšek 2 K. Kati Bajt 2 K; (Pola 16.) F. Peric 20 stot. Roza Peric 50 stot. Urš. Peric 40 stot. E. Peric 10 stot. F. Peric 1 K. A. Godnig 1 K. R. Vrabec 40 stot. Iv. Bidovec 40 stot. Slavica Bavdaž 1 K. Iva Mugerli 1 K. Ivan Radovič 1 K. F. Geržina 1 K. Ant. Pavletič 1 K. Mih. Jug 60 stot. Premrl Ivan 1 K. Urb. Krivec 60 stot. Av. Radovič K 1-20, J. Ulac 20 stot. F. Fazarinc 40 stot. Pirc Marko 40 stot. J. Pavletič 40 stot. Petito Pero 30 stot. Požun Jos. 1 K. Vičar Peter 1 K. Cigoj A. 1 K. Antonič Matko 30 stot. Geržinič Karl 30 stot. Kjuder A. 1 K. Sušteršič 1. Micka in Nježka 30 stot.

Vesti iz Goriške.

Iz Repentabra. V gostilni Ivana Ravbarja je nabrala vesela družba v protest

Potni kovčeki. - Torbice in listnice. - Lastna tovarna.

Ivan Rucker, Trst ul. S. Antonio 10

Velika trgovina vsakovrstnih predmetov iz kože za potnike, turiste in planince.

V lastni tovarni se izdelujejo kovčki, klobučnice, platnena, umetna izdelana pokrivala za kovčke ter se izvršujejo vsakovrstni popravki. — ZMERNE CENE. TRGOVNA JE SEDAJ V SLOVANSKIH ROKAH.

Slovenci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino „Alp Alpinista“ SAN SEBASTIANO šte. 7.

In vi, čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lep jezik. - Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Specialiteta: usojati redmeti kakor na primer: kovčki, torbice itd. poznane tovarne Franco Zeller na Dunaju. redmeti pripravni za darila. - Neprimoljivi angleški laščki tvrdke Bought P. F. Frankenstein & Sons. ■■■■■

Novi : dohodi

za zimsko sezono.

Moške bleke zadnje novosti . . . od K 14 do 48
Moški Paletot 14 „ 50
Jope z ovratnikom iz kožuškovine 11 „ 44
Deške obleke zadnje novosti 9 „ 26
Deški paletot 10 „ 26
Oblečice za otroke od 3 do 10 let 6 „ 16
Paletot za otroke od 3 do 10 let 9 „ 20

Velika izbira inozemskega blaga.

Sprejemajo se naročila za obleke po meri. — Specialiteta: hlače, srnjce, maje in druge potrebščine.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torr nte).

Giuseppe Grisi

Uvoz in izvoz jajc in perutnine

— Izključna prodaja perutnine —

Trst - ulica Campanile št. 15
vis-à-vis Alberti

VEDNO VELIKI DOHODI:

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poularda, gos (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.
Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. - Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Gostilna „Al Ginnasio“

ul. Squerc nuovo 7
ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavni občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Pristno brnsko sukno

Pomladna in poletna sezona 1910

Kos dolg 3-10 m (1 kos 7 kron
za popolno moško (1 kos 10 kron
obleko (jopič, 1 kos 12 kron
hlače in :: telov- 1 kos 15 kron
nik :: stane 1 kos 18 kron
1 kos 20 kron

Kos za salonsko obleko K 20. Blago za površnike, loden za planince, svileni kamgarn itd. razpošilja po tovarni. cenah solidna in realna

TRGOVINA S SUKNOM

Siegel - Imhof v Brnu.

Uzoreti gratis in pošt. prosto.

Privatni kupec ima s tem, da naroči blago naračnost iz tovarne mesta, velike ugodnosti. Radi velike razprodaje vedno sveže blago. — Stalne, ugodne cene. — Tudi majhne naročbe se izvršijo takoj in solidno.

Alfred Fränkel

Trgovinska družba.

Trst, Corso šte. 27

Podružnica:

ulica Cavana št. 11

Moški čevlji:

Št. 30 K 7—
„ 83 s pov. zami . . . 750
„ 92 box Kalf . . . 950
„ 102 1/2 „ „ fini . . . 1250
„ 6079 „ „ „ amer. . 16—

Ženski čevlji:

Št. 253 K 650
„ 268 box Kalf . . . 850
„ 349 z gumbi . . . 9—
„ 387 chevreau s povez. 1250
„ 362 chevreau z gumbi 13—
„ 390 črevelčki (trpež). 5—
„ 405 „ (chevreau) 750
„ 412 fini čreveljčki (chevreau) . . . 10—
„ 461 odprti čreveljčki „ 3—
„ 467 lakirani odprti čreveljčki . . . 380

120 podružnic v
Avstro-Ogrski.

Čudovito nizke cene :-:

dvekolos, živahnih strojev, vsakovrstnih gramofonov za gostino, kakor vsi razstavljeni najnovjši plošč. Izvršujejo se tudi vse poprave. - Pri trdki Batjel, Gorica, Stolna ul. 3-4
Prodaja na obroke. - Ceniki franko.

Prodaja na obroke. - Ceniki franko.

Odlikovana delavnica in zaloga

sedlojza in potnih predmetov

FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion šte. 10.

proti „Slovenčevemu“ članku 11 K 6 stot. Darovatelji so bili: Anton Lavrenčič, Josip Bušek, Milan Defar, Josip Benčič, Ivan Ravbar, Ivan Sluga, Rudolf Ravbar, Valen. Bizjak, Fran Guštin, Štefan Ravbar, Anton Grlanc, Neimenovani, Ivan Bizjak, Iv. Arh. Učiteljsko društvo za sežanski okraj bo imelo dne 17. t. m. ob 10 uri predpoludne zborovanje pod Repentabrom. Referirala bo g. ca Fani Živec: „Žena v zgodovini in razvoju kulture“. Po zborovanju bo imel novoustanovljeni orkester svojo prvo vajo. Na ta sestanek so uljudno vabljeni vsi udje in udiinje društva. Dobro došli pa so nam tudi tovariši in tovarišice iz sosesčine in prijatelji šolstva sploh.

x Iz Tržiča. Naše mesto se razvija z uprav mrlčno naglico. Nove stavbe rastejo kakor gobe po dežju. Na železniški postaji sta se ustanovila dva nova oddelka: eden za dohod in drugi za izvoz tovarnega blaga. Tudi se v kratkem napravi v čakalnicah in na postaji električna razsvetljava. Radi rastočega prometa so morali poštini urad preurediti in pomnožiti število uradnikov. Opozorjamo, kar je naših ljudij, naj pridno slede razvoju mesta in naj ne dopuščajo, da se žnjimi okoriščajo edino-le Lahi in še v večji meri priseljeni tuji!

x Deželni hipotekni zavod v Gorici opozarja vse one posojiljemnike, ki imajo pač dovoljena posojila, a jih niso še realizirali, naj store to čim prej, ker je v delu spreminjava obrestne mere od 4 na 4 in pol odst., vsled česar se bodo v bližnjem času dovoljevala posojila pod novimi pogoji in bo v dotični prehodni dobi realiziranje po starem načinu dovoljenih posojil zvezano s kako zakasnitvijo, kar je pač samoočebni umevno.

Doslej je deželni hipotekni zavod dovoljeval posojila, katerih obresti so znašale nominalno 4 odst., pri tem je, ker je bila obrestna mera premajhna, dolžnik izgubil po 7 odst. od nominalnega zneska. V dohodnem času pa bo zavod dovoljeval posojila po 4 in pol odst. obresti, vendar ne bo treba trpeti dolžniku tolike izgube, marveč se ista zniža od 7 na 1 in pol posto. Natančen dan, s katerim prične novo poslovanje, se naznani potom časopisov.

Vesti iz Istre.

Podružnica družbe sv. Cirila in Met. v Dekanih bo imela v nedeljo 20. t. m. ob 4.30 uri pop. v prostorih g. župana Picige svoj redni občni zbor z navadnim dnevnim redom.

Vsi dosedanjí člani na delo! Dolžnost posamičnika bi že itak bila, da pridobi podružnici za občni zbor vsaj še po enega člana; da pa odgovorimo nesramnemu izdajalcu naše krvi v „Cirilmetodariji“ na plemenit način, pridobi vsak član vsaj še po dva nova člana!

Naša podružnica obstoji še-le leto dni, zato ne šteje še toliko členov, kakor bi bilo želeli. Malo ali nič se ni pisalo o njej. Darov se je nabralo še precej, a ni prišlo v javnost, ker vsakdo je prispeval po svoji moči s pravim namenom — ne pa da bi se ga v javnosti hvalilo. Pač pa se izve vse na občnem zboru. Torej pridite vsi, ki se zavedate svoje narodne dolžnosti — vsi iz Dekanov, iz ostale občine in iz bližnje okolice, kjer še ni podružnic! Le kdor nima srca in more mirno gledati, kako lovi sovražnik naše nedolžne otročice, našo krv v svoje mreže, da jih odtuji narodu in vzgoji v narodne propalice, v janičarje — le fak ostani dne 20. t. m. doma! Kdor bi ne utegnil priti, naj pošlje pa svoj del blagajniku g. Jos. Picigi, županu v Dekanih. Kdor ni člen ali podpornik ene ali druge naše šolske družbe in trdi, da je zaveden Slovan, ta je lažnik in naš sovražnik! Saj se ne zahteva, da bi bili vsi kakor blagopokojni g. Kotnik, ampak: kdor da, kar more, da veliko — in moralna vrednost tega daru je slična vrednosti Kotnikovega volila.

Za odbor: Josip Valentič
predsednik.

Druge slovenske deele.

Napad na celjske Sokole. Ko se je vračal celjski Sokol s pešizleta v St. Jurju ob juž. železnici z večernim vlakom domov v Celje, so napadli nemškutarji v Storah vlak na roparski način in ga bombardirali s kamenjem. K sreči je bil le eden Sokolov malo opraskan. Ta napad je vzbudil med Slovenci veliko razburjenje.

Umrl je v Ljubljani nagle smrti Tomaž Sedej, v ljubljanskih lovskih krogih dobro znani lovec in ribič.

Deželna blaznica na Studencu pri Ljubljani je prenapolnjena. Novih bolnikov ni več možno vsprejemati.

Vlaka trčila skupaj. — Včeraj sta v Trbovljah trčila skupaj dva vlaka. Tri osebe — vlakovodja, zavirač in neki delavec — so smrtnonevarno poškodovani.

Stajer-ska vina

(pripravna za miš-maš)

kakor tudi pristni Opolo in belo z Visa sladao, ali pa pristni istrski teran domače vrste, izborni refošk in Arli apumante se dobivajo samo v zalogi v da in butelj

E. Jurcev, Trst, Acquedotto 9.

SPREJEMA POŠILJATVE.

Poš eno dekle se išče za malo družino. Plača 16 kron. Ulica dei Beechi št 17, IV. n., vrata št. 10. 378

Odda se dobrodeleča gostilna pod ugodnimi pogoji. Kje? pove Inzeratni oddelek Edinosti. 376

Gospica, ki govori hrvaško in nemško, sposobna za poučevanje dece v slikarstvu, r. čnih delih in gospodinjstvu, želi mesto kot vzgojiteljica, hišna upraviteljica pri kakih starih gospej. Pismene poruče na „22“ posterestante, Otok, Slavonija. 370

Pristna vna vipavsko lastnega pridelka. Istrsko in o poletnem času kraški teran, priporoča slavnemu občinstvu Franc Štrancar, lastnik gostilne „Pri Vipavcu“ v ulici Industria z vrata ulice Giuliani. 375

Soba meblirana, tudi s hrano, se odda v najem s 1. aprilom v ulici Farneto št. 58, II. 379

Soba ali meblirana sobica lepo meblirana se odda takoj po nizki ceni. — Ulica Fabio Severo št. 13, III. nad. 364

Dve veliki sobi s kuhinjo in vodo v kuhinji se oddajata takoj po nizki ceni. — Ulica dei Fabbri št. 1, pr. o nadstropje, vrata št. 6. 377

Hiša v Ajdovščini se prodaja. — Več se izve pri lastniku Dragotinu Žigon v Ajdovščini št. 142. 334

Zobotehniški pomočnik z tri-letno prakso in dobrimi spričevali išče službe pri kakem zobozdravniku v Trstu ali v drugem mestu. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 700

Dobro ohranjena oprava za prodajo pri Ivanu Dekleva. Kosina. 365

V Dutovljah se prodaja dne 14. t. m. na dražbi pod ugodnimi pogoji hiša z vrtem ter ledenica, 15 minut od železniške postaje, jako pripravna za gostinjsko obrt. Sobe za letovčarje. Več se pove pri Dr. Rumer-ju, notarju v Sežani. 334

Iščem službo kot izterjevalec pri kakem denarnem zavodu, kot agent sluga ali splich pri eni službi. Govorim in pišem slovenski, hrvaški in italijanski. — Posujam dobra spričevals. Poruče daja Inzeratni oddelek Edinosti pod št. 3000.

Dobro glasovir se prodaja po nizki ceni. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 2000

Giovanni di Giov. Kanobel

■ Pošiljatve, komisije in zastopstva. ■
Sprejema plačila carine za vsakovrstno blago, prejeme in oddaje na domu, pošiljatve po morju in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi prevajanje pohištva v mestu na vse kraje.

TRST, ulica
Anastasio
št. 10, T-ST
Telefon št. 2387.

V ulico Barriera vecchia št. 20

je bilo prepeljano vse blago iz prodajalne ulica Campanile. Razun tega se nabavi veliko zalogo moških oblek za sezono. Na primer

stane popolna moška obleka 12 kron.

V zalogi se dobi tudi perilo, zefir za srajce, nogovnice, spodnja krila, predpasniki, prti, prtici, obrisalke, bluže itd. NB. Hlače za delo po 1-80 K

: in vse drugo blago po zelo ugodnih cenah. :

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši. registrovana zadruga z omejenim poroštvo. Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. - (Vhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje 4 1/4 %
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Posojila daje na vknjižbo po dogovoru 5%-6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%, in na amortizacije za daljšo dobo po dogovoru 0 0 0 0 0
Uradne ure: od 9.—12 ure dopoldne in od 3.—5 popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
P. št. 10 - hranilnični račun 816 004
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shranje vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Seznam blaga

za pomladansko sezono

ki je dospelo v dobroznano prodajaln. manufakturnega blaga

Romeo Cipriani - Trst, Piazza C. Goldoni

vogal Ponte della Fabbra.

Blago v združenih karvah stot. 60 naprej. Blago ortalno, vojn. ali svil. Kron 1 naprej. Blago delano za obleke stot. 80 naprej. Blago pristno angleško Kron 3 naprej. Blago škatle za bluže stot. 50 naprej. Panama gladek absolutne novosti. Izbera zefirja za moške srajce od st. 36 nap. Zaloga perkala z in brez roba

Vse to blago nudi, kar je najmodernejšega ZA POMLADANSKO SEZONO.

Trgovina Jakob Bambič v Trstu

ulica Giulia št. 11 poznana od Slovencev v okolici in na deželi.

Zaloga vsakovrstn. blaga

za vsako gospodinjno na debelo in drobno. Zaloga otrobov, koruze in moke ter različnih jestvin. — Se priporoča udani JAKOB BAMBIČ

TRST, ul. Cavana 2
PEKARNA IN SLAŠČICARNA
FRAN LAMPE
Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. - Postrežba točna in na dom

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje p-žene kave.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Vedno bogato preskrbljena zaloga lesa in oglja

Emanuel Windspach

Trst - Via Ireneo della Croce 4,

se priporoča slavnemu občinstvu v nabavo vakovrstnega oglja (mekkega in trdega), biketa in dre po zelo ugodnih cenah na dom in franco. Naredila se sprejemajo tudi potom dopis in s izvršujejo najhitreje. Oglje se razpečuje v plombarah vrečah. Za naročbe, tudi za poskus se priporoča s spoštovanjem Emanuel Windspach.

Po nizki ceni

se dobijo hišne in kuhinjske potrebščine, orodja za razna rokodelstva ter železnine. Bogat izbor lončene posode, pri

UMBERTO CESCÀ, TRST

Via della Caserma št. 11.

Prave praktične žepne svetilke „IMPERATOR“ po Kron 2-50 komad.

Prodajaln. ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso št. 36

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Ugodna prilika!

Z dnem 16. februarja 1910 se je otvorila

Nova : trgovina.

IZDELANE MOŠKE OBLEKE

Velik izbor otroških oblek, površnikov, paletot, raznih hlač, telovnikov, fantazija itd. itd.

Prodaje se tudi na obroke

Ul. Madonnina 8, I. nad.

PASTILJE ZA PRSA

„N č več kašlj“

so edino sredstvo proti kašlju, prehlajenju, zagrljenosti in vsem boleznim dihalnih organov. Škatlja z navodilom 70 stotink se dobi samo v lekarni

PRAXMARER - „AI DUE MORI“

Trst (mestna hiša) Telefon 377

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poroštvo

internacionalno prevažanje in solitve na vse kraje

s posebnimi zaprtimi vozovi.

Caro & Jellinek

Celef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

Guerino Marcon

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA V AKOVRSTNEGA

Oglja in Premoga.